

in ontbreekt de streperigheid, onder invloed van de samenstelling der verf en het treffen van het juiste oogeblik om deze te verdrijven. Vervolgens werd de donkere schaduwtoon ingezet. Deze verf is iets tezamen getrokken. De verdere afwerking, het zetten der lijnen, is weer geheel overeenkomstig de techniek van de muurschildering.

Bij muurschildering in dien tijd is een geprepareerde grond geen zeldzaamheid, eveneens werd het aanleggen van groote vlakke partijen kleur, het zetten der lijnen daar toegepast. Bij de schaduwinten echter is het anders, een dunne transparante laag, waarin gewerkt kon worden, zooals de meester hier deed, kent de muurschildering niet. Uit deze omschrijving blijkt dus, dat deze schildering wel een muurschildering is, doch in haar hoedanigheid niet zou verschillen, als zij zich op een paneel bevond. Zoo geeft dan deze muurschildering tevens een beeld van een geschilderd paneel.

De dateering van deze schildering levert geen moeilijkheden: de iconographische wijze van voorstelling was ongeveer 1300 zoo algemeen, dat de uitvoering te zelfder tijd of kort daarop moet hebben plaats gevonden. Een Nederlandsche, en dus waarschijnlijk een Utrechtsche meester, is hier werkzaam geweest; routine is hem niet te ontzeggen, technisch is zijn werk perfect. Zijn werk is overwoogen en doordacht, zooals uit de kleuren en uit de teekening blijkt, doch al deze verschijnselen zijn niet sterk uitgesproken, meer weifelend gegeven, maar toch aanwezig. En hierin liggen, volgens de meening van den schr., de eerste teekenen van een eigen Nederlandsch karakter besloten. E.

Ludwig von Siegen niet te Utrecht geboren. — Aan de uitvinding der „zwarte kunst“ in 1642 werden door twee schrijvers herdenkingsartikelen gewijd: door den heer P. T. A. Swilens in *De tampon* (XXIII—1942, blz. 186—195) en door den heer J. C. Ebbinge Wubben ter inleiding van den *catalogus van de tentoonstelling de zwarte-kunst prent, 1642—1942* (blz. 5—9), welke in het museum Boymans te Rotterdam gehouden is.

De eerste gaf vnl. een technisch overzicht van de zwarte-kunstplaat, die het mogelijk maakte, in de plaats van het door lijnen- en punten-groeperingen in wit-zwart gevormde beeld, ook voorstellingen met overgangstinten van donker naar licht door den plaatdruk weer te geven. Naast de gepolijste koperplaat, waarin voor de gravure lijnen en punten gestoken werden, kwam de ruw gemaakte (zgn. gewiege) koperplaat, waarin de lichte partijen weer ingeschaafd (gepolijst) werden, in gebruik.

De tweede schetste meer de ontwikkeling der kunst, vooral haar bloeitijd in Holland en herinnerde er aan, dat Ludwig van Siegen (1609—1680?) te Amsterdam in Augustus 1642 de nieuwe werkwijze tot praktische uitvoering bracht. Ludwig von Siegen was in 1609 op het familieslot Sechten bij Keldenich (bisdom Keulen) — en dus niet, zooals tot dusverre wel werd aangenomen, te Utrecht — geboren. Zijn vader, ter wille zijner geloofsovertuiging gedwongen zijn land te verlaten, was naar Utrecht uitgeweken, waar Ludwig tot 1620 bleef. Na tot omstreeks 1639 en ook nog weer in latere jaren in krijgsdienst te hebben doorgebracht, kreeg hij eindelijk de gelegenheid om zich op de kunst toe te leggen. E.

MAANDBLAD VAN „OUD-UTRECHT”

VEREENIGING TOT BEOEFENING EN TOT VERSPREIDING VAN DE KENNIS DER GESCHIEDENIS VAN UTRECHT EN OMTREKEN

1 APRIL
1943

ONDER REDACTIE VAN:
G. A. EVERS

18^e JAARGANG
N° 4

UITGAVE DER VEREENIGING. ADRES: VAN SPEIJKSTRAAT 20

MEDEDEELINGEN UIT DE VEREENIGING.

Zeer waarschijnlijk zal, nadat de daartoe vereischte toestemming is verkregen, in den namiddag van Zaterdag 8 Mei a.s. een excursie naar den Dom worden gehouden. Nadere mededeelingen daaronder trent zullen in het eerstvolgend nummer van het Maandblad worden gedaan.

HOE DE HOND VAN HET HOF VAN HOLLAND BEVRIJD WERD.

Een Utrechtsche honden-historie.

Tijdens een bezoek van koning Lodewijk Napoleon aan het stedeke Tiel had een jonge hond de onbeschaamtheid onaangediend in de koninklijke calèche te springen, waarin, behalve Z.M., eenige hofdignitarissen gezeten waren. De adjudanten, aanstonds slagvaardig dit hondsche optreden op gelijke wijze te reciprocieren, waren reeds begonnen den Tielschen canem al te familiërem van de wenschelijkheid van een snellen exodus te overtuigen, toen de wijze koning, maximale menschelijke genade voor minimaal hondenecht latende gelden, den hovelingen het teeken gaf den ongelijkwaardigen strijd te staken. Verklarende, dat hij den hond, die zich zóó vol vertrouwen onder zijn hooge hoede had gesteld, wilde behouden, beval hij den aldus bij koninklijk besluit tot Hof-hond gebombardeerden viervoeter in de bestendige zorg der onbestendige hovelingenschap aan en verleende den ex-boulevardier van het Gellersche stedeke Tiel het recht voortaan den voor Z.M. niet al te moeilijk uitspreekbaren naam *Tiel* te voeren. *Tiel*, met den titel „chien bien chéri du roi”, bleef gedurende zijn verder hondenleven den koning van Holland trouw. Aan s'konings onhuiseelijken huiselijken haard had *Tiel* gewoonlijk Z.M.'s lammen voet tot oorkussen, aldus met zijn dierlijke warmte de heftige smarten van s'konings onderdanen lenigend¹⁾. Buitenshuis vergezeld *Tiel* zijn beschermheer op alle tochten, zóó en wár zulks de prille Hol-

landsche hof-étiquette maar veroorloofde. *Tiel* was de éénige van het Civile Huis des Konings, waaraan Louis Napoleon zijn publieke geheimen onvoorwaardelijk kon toevertrouwen.

Deze informatiorische inleiding is noodig voor een juist begrip omtrent de histoire chien-oise, welke zich te Utrecht ten jare 1808 heeft afgespeeld in het toen kortelings ontluisende koninklijk paleis hoek Driift-Wittevrouwenstraat.

* * *

Den 20en April 1808 had koning Lodewijk het voormalige Amsterdamsche stadhuus op den Dam als koninklijk paleis betrokken. Utrecht had als koninklijke residentie zijn kostbaar congré gekregen. Wat niet wegnam, dat Z.M. af en toe toch nog wel eens te Utrecht kwam logeeren, soms zelfs weken achtereen. Reeds negen dagen nadat hij van residentie verwisseld was, n.l. ter gelegenheid²⁾ van de eerste „algemeene openbare tentoonstelling van de voortbrengselen der volksvlijt en daarmede verbonden markt van binnenlandsche verwerkte goederen” — de heer Evers heeft deze industriële demonstratie eens de „eerste Hollandsche Jaarbeurs” genoemd — was de koning alweer in Utrecht terug, vergezeld van zijn trouwen kameraad *Tiel*. Toen moet zich in het ci-devant paleis het volgende pijnlijke voorval hebben afgespeeld, in welke kleine vaderlandsche geschiedenis *Tiel* de hoofdrol vervulde, terwijl de koning zich, evenals in de groote Vaderlandsche Geschiedenis, slechts een taak op het tweede plan toebedeeld zag.

Na het middag-bezoek aan de Nationale Tentoonstelling — was reeds: toen het officieele bezoeken van een tentoonstelling een hondenbaantje, dat *Tiel* per se van de partij moest zijn? — had in de groote audientiezaal van het paleis een receptie plaats. De koning ontving, ook dit in aanwezigheid van *Tiel*, de Sticht-sche autoriteiten, die Z.M. kwamen complimenteeren met de zeer voor-spoedige geboorte van een koningszoon, die eenmaal als Napoleon III een keizerskroon zou te dragen krijgen. Het schijnt bij deze audientie, hoewel er nog al stof voor conversatie moet zijn geweest³⁾, bar vervelend toegegaan te zijn. *Tiel* althans verloor dermate zijn hoofdsche zelfbeheersching en geduld, dat hij heimelijk, volkomen in strijd met het in Januari 1808 verschenen Wetboek der Hofgebruiken, het gelukwenschend gezelschap den rug toekeerde en aangelokt door zekere voor hondenneuzen verleidelijke geuren, met snelle, viervoetige schreden henenvloed naar de vertrekkende van den „Service de la Bouche et de la Chambre”, welke, den invendigen mensch dienende, dienst ruimten aan de zijde der Wittevrouwenstraat gelegen waren. De plotselinge nadering van den hoogen gunsteling des konings verwekte in dit paleisgedeelte een ongekende consternatie en, zoals mijn zegsman, die alles met eigen oogen gezien heeft, beweert⁴⁾: „dès que les enfans de Comus⁵⁾ l'aperçoivent, tous, présque bonnet bas, s'emprescent de lui être

agrâbles”. De lekkerste beetjes werden hem aanstands voorgezet en *Tiel* liet zich waarlijk en waardiglijk niet onbetuigd. Na zich minzaam met de verschillende plats du jour te hebben onderhouden, maakte ten slotte *Tiel* ainstalten tot vertrek. „Bien pansé” zoals zijn biograaf, die zich „un auditeur” noemt, het onnoodig grof uitgedrukt. Maar o-la-la — daar ziet *Tiel* in een vuilnisemmer een bot liggen, in dusdanige door menschelijke denture reeds af-tandschen staat gebracht, dat het zelfs een straatmadeliefje van *Tiel*'s ras en type onwaardig was geworden. Plotseling echter treedt de herinnering aan zijn Tielsche huis-, tuin- en keukenjeugd in verhoogde werking; een wilde hartstocht om juist dat bot, — „que le dernier des barbets aurait dédaigné”, verklaart de berichtgever uitdukkelijk — te bezitten maakt zich van *Tiel* meester. Het geheele goed-gemutste keukenpersoneel schiet ijlings toe om 's koning gunsteling van een faux pas te weerhouden. Maar bij hovelingen gelukt dit slechts zelden. Het gewone gevolg effectueerde zich ook hier: *Tiel* werd boos, la colère le rend imprudent en de schamele murgpijp schoot schielijk in *Tiel*'s verkeerde keelgat. *Tiel*, met een „silver spoon in the mouth” geboren, dreigde met een aller-ordinairst bot in zijn keel te sterven. Niet Leiden, ditmaal was Utrecht in last.

Alle keuken-dignitarissen snelden te hulp, maar géén durfde, schoon alle lange messen droegen, een chirurgisch ingrijpen aan. Gelukkig passeerde, in vol hof-ornaat, de prefet du palais — volgens Garnier: van Asbeek, wat wel van Asbeek zal moeten zijn — de plek, waar *Tiel* meer en meer blijk gaf voornemens te zijn het tijdelijke met het eeuwige te gaan verwisselen. In één oogwenk overzag de prefet den toestand, greep het lijdende voorwerp en deponeerde het in een der salons, waar een aantal hovelingen zich, dienstdoende, duchtig stond te vervelen. Onmiddellijk veranderde het hof van koning Lodelijk in een cour du roi Pétaud. Alles zette zich in beweging, men liep langs elkaar heen, er werd bevolen en gelast — maar niemand stak een hand uit. En toen naderde het ooggenblik, dat de koning — zooals ik reeds zeide, ook bij deze gelegenheid weer op het tweede plan — ingrijpen kon: hij geeft onmiddellijk bevel zijn eersten chirurgijn, Dr. Giraud, ter assistentie van *Tiel* te roepen.

Deze verschijnt, in de veronderstelling, dat het den koning zelf geldt, met bekwamen spoed. Men verwijst hem naar den zieltoegenden hond. Maar in plaats van zijn bekwamheid aan te wenden om *Tiel* — hoe dan ook — uit zijn lijden te helpen, verklaart hij in dit geval, waar het geen tweebeinig schepsel gold, géén been te zien en weigert voor het aangezicht des konings zijn wetenschap, ten bate der lijdende *menschheid* verworven, te grabbel te gooien aan een *hond* — al is deze dan ook, méér dan eenig mensch, l'ami du roi. Giraud — mijn zegsman noemt hem „le

chirurgien limousin, franc et un peu rustre" — v e r d w e e n.

Tiel's benarde toestand verergerde à la minute.

Toen had de dienstdoende kamerheer Fornier Montcazals een helder moment: hij herinnerde zich, dat ook de hof-tandarts zich in het gevolg des konings — waar een gevolg al niet goed voor is? — ten paleize bevond. „Chez un seigneur dont il réparait la bouche", zoals Garnier meldt. Hem, den tandarts Angelo de Vergani, een Italiaan, te laten roepen, hem onmiddellijk daarop te zien toesnellen, is het werk van één oogeblik. „Sans dolor." — zoals Garnier tracht Italiaansch te schrijven — verwijderde Vergani het bot uit Tiel's pijnlijke keelgat. Tiel, le bien-aimé Tiel, was gered.

* * *

En nu de gevolgen van dit voorval — want dergelijke gebeurtenissen hebben altijd gevolgen? Dr. Giraud verloor zien-deroogen de gunst des konings en moest spoedig naar Frankrijk terugkeeren. Il signor Vergani daarentegen kreeg in korten tijd een reuzepraktijk — alle kaken en kinnebakken van het Hof werden hem ter restauratie toevertrouwd — en hij zou, dank zij Tiel's en des konings gunst, in korten tijd een rijk man zijn geworden, ware hij niet dusdanig als econoom te kort geschoten, dat hij door trustvorming van zijn schuldeischers, spoedig in een Hollandsche vangenis terecht was gekomen, waaruit hij eerst werd losgelaten, nadat koning Lodewijk zijn schulden had betaald.

En Tiel? zal men vragen; hoe is het hèm vergaan? Hij bleef, den bekenden hondentrouw waardig, fidèle au roy jusques à porter la besace des konings — welke bedelnap trouwens nog behoorlijk gevuld was, toen koning Lodewijk, na afstand van den troon gedaan te hebben, in den nacht van 2 op 3 Juli 1810 den Haarlemmerhout verliet om voor goed Holland den koninklijken rug toe te keeren. Tot het kleine gezelschap, dat den ex-koning vergezeld, behoorde ook Tiel, „l'inséparable compagnon de son malheureux maître". Het lot des konings schijnt hem echter na vier en twintig uren reeds te zwaar te dragen geweest te zijn. Tiel eindigde „ergens" tusschen Naarden en Dresden zijn carrière aan het hof van Holland, zooals hij haar begonnen was: met een sprong. Ditmaal echter uit 's konings reiskoets. Onder de wielen van het koninklijke voertuig werd hij gekraakt. „Ecrasé, zegt Garnier, die ook alles gehoord schijnt te hebben, „par la voiture même du roi, tandis que les chevaux couraient à toute bride". Het ongeluk gebeurde op den avond van den tweeden reisdag en „ajouta — ook als weinig gelukkig voortteeken — beaucoup encore à la douleur du roi".

Geén historisch onderzoek heeft nog kunnen uitmaken, wàt koning Louis Bonaparte op den duur méér heeft betreurd; het gemis van zijn hof dan wel dat van zijn hond. W. G. v. R.

1) „Uit de Gedenkschriften van een voornaam Nederlandsch beambte", medegedeeld door Mr. H. van A. (Mr. H. van Appeltern, ps. van A. W. Engelen), Tiel 1882, blz. 247.

2) Deze tentoonstelling — zie G. A. Evers „Utrecht als Koninklijke Residentie", Utrecht 1941 — werd van 19 April tot 12 Mei 1808 gehouden in het stadhuis, het auditorium der academie en het vendutiehuis (restant Mariakerk) aan de Mariaplaats. De daaraan verbonden tiendaagsche nationale markt in de kloostergang van den Dom ving op 2 Mei aan. De koning, die sinds 20 April in Amsterdam was, bezocht de tentoonstelling op 29 April 1808, overnachtte ten paleize te Utrecht en keerde den volgenden dag naar Amsterdam terug.

3) Bij deze gelegenheid moet 's konings chirurgijn Dr. Giraud, die ook in deze hondengeschiedenis een rol speelt, zich hebben laten ontvallen: „Les reines ont le droit d'accoucher avant terme; elles ne comptent jamais comme d'autres". Mémoires de la Reine Hortense, publiés par le Prince Napoleon, Paris 1927, II blz. 3.

4) „La Cour de Hollande sous le règne de Louis Bonaparte" par un auditeur. Paris 1823. De „auditeur" was A. Garnier, die zijn boek ten geleide gaf het motto: „j'ai vu ce que j'ai écrit".

5) Comus, volgens Larousse: „dieu, qui présidait aux plaisirs de la table, chez les Grecs".

KLEINE MEDEDEELINGEN.

De Benedictijnen, Carmelieten en Jesuïeten in Utrecht. — Het onlangs verschenen derde deel van het Monasticon Batavum (*Verhandelingen der Nederlandsche akademie van wetenschappen*, afd. Letterkunde N. R. dl. XLV-1942) bevat de beschrijving der kloosterinstellingen in Nederland van vóór het jaar 1813, waarin de regel van St. Benedictus werd nageleefd en verder van de kloosters der Carmelieten en Jesuïeten. Evenals van de vorige deelen (zie dit Maandblad XVI-1941, blz. 83, en XVII-1942, blz. 56) zijn dr. Schoengens aantekeningen van dit deel ook door dr. P. C. Boeren, met voorlichting van verscheidene andere deskundigen, voor de pers gereed gemaakt.

Voor zoover de provincie Utrecht aangaat, bevat het gegevens — korte geschiedenis met bron- en literatuurvermeldingen — van 2 instellingen te Amersfoort (Carmelieten en Jesuïeten),

1 te Culemborg (J.), 1 te Langbroek (J.), 1 te Leusden (Benedictijnen), 1 te Schalkwijk (Cisterciënsers=Benedictijnen), 13 te Utrecht (B., Cist., Karthuizers=B., C en J.), 1 te Wijk bij Duurstede (J.) en 1 te Zeist (Cist.), E.

De Franciscanen in Utrecht. — Een werk als het Monasticon Batavum kan moeilijk volledig zijn, omdat de gegevens over een bijna onafzienbaar gebied verspreid en in tal van verzamelingen verschoolen liggen. Onwillekeurig zal zelfs den meest-ervaren werker veel ontgaan. Slechts door aanhoudende samenwerking, door regelmatige aanwijzing van vondsten zal het op den duur gelukken de volledigheid te benaderen. Zoodoende heeft p. David de Kok o. f. m. een supplement op het eerste deel, dat indertijd in dit Maandblad (XVI-1941, blz. 83) werd aangekondigd, laten

verschijnen, dat een belangrijke aanvulling van het oorspronkelijke werk van dr. Schoengen is. Het brengt vele nieuwe gegevens over Franciscaansche kloosters en stichtingen in Noord-Nederland, waarvan er 6 te Amersfoort, 1 te Leusden, 3 te Rhenen, 1 te Soestdijk, 16 te Utrecht en 1 te IJsselstein gevestigd waren. E.

Collegium musicum Ultrajectinum.

— In het *Vlaamsch Jaarboek voor muziekgeschiedenis* (IV-1942, blz. 111—127) heeft dr. J. du Saar een en ander uit de geschiedenis van het collegium musicum Ultrajectinum te Utrecht medegedeeld, in welk opstel het Utrechtsche muziekleven van 1631 tot 1830 wordt beschreven. Ofschoon tevoren al wel van samenwerking op muzikaal gebied is gebleken, is het toch eerst in 1631 tot oprichting van een plaatselijke muziekvereniging gekomen, aanvankelijk een gezelschap van liefhebbers, gesteund door beroepsmusici. De phonascus, een be-taald vakman die als orkestbedienende fungeerde, zorgde voor de inrichting en verwarming der zaal, het stellen en snaren der instrumenten; later gaf hij ook lessen aan de leden.

Het stedelijk bestuur heeft het collegium steeds royaal gesteund: door het afstaan van een geschikt oefen-lokaal, het aankopen van dure instrumenten en de verplichtte medewerking door de stadstrompers en den organist van den Dom. Aan dien grooten steun mag het zeer zeker toe-geschreven worden, dat het college ook in moeilijke jaren kon blijven bestaan. Sedert 1661 genoot het zelfs een jaarlijksch subsidie, voornamelijk om de medewerkende beroepsmusici voor dien tijd redelijk te kunnen honoreren.

In den eersten tijd waren de samen-

komsten niet anders dan oefen-gele-genheden voor de collegianten, doch van 1721 af werd ook voor intro-ducés gespeeld en omstreeks 50 jaar later heeft zich uit die bijeenkomsten het concert ontwikkeld, dat eerst kosteloos voor toehoorders, later ook tegen betaling voor extra-ordinaire, dat waren niet-musiceerende leden, toegankelijk was.

Over het peil waarop de uitvoerigen stonden is niets bekend, het zal volgens de meening van den schr., naar het begrip van onzen tijd wel laag geweest zijn. En omtrent de werken die uitgevoerd werden, is de kennis eveneens beperkt. Omstreeks 1830 was de toestand omgekeerd geworden, wat de executanten betreft, de concerten werden door een be-roepsorkest, aangevuld met dillettan-ten, uitgevoerd. Voor de verdere ont-wikkeling van het college verwijst dr. Du Saar dan naar zijn opstel over Het collegium musicum Ultrajectinum in de laatste honderd jaar, dat reeds vroeger in het Jaarboekje van „Oud-Utrecht” 1941 (blz. 74—132) ver-scheen. E.

Velours d'Utrecht. — De voorlaa-
ste aflevering van *Historia* (IX-1943, blz. 3—11) bracht van de hand van dr. A. Hulshof, die de medewerking van jonkvrouwe dr. C. H. de Jonge genoot, een rijk geïllustreerd opstel over het zgn. Utrechtsche fluweel. Eigenlijk moet in dit verband om technische redenen niet van fluweel gesproken worden, want de wandbe-spanningen en meubelbekledingen, waar het hier om gaat, hebben met fluweel, dat een zijden geweve stof is, niets te maken.

Velours d'Utrecht is geen fluweel, maar trijp. En nu kent men het Fran-sche woltrijp — moquette —, waar-

van Haarlem door de Fransche réfu-giés aan het einde van de 17de eeuw de eerste bekendheid kreeg, en daar-naast het Utrechtsche trijp van geiten-haar gemaakt — mohair — dat in zijne nieuwe samenstelling dus een Neder-landsche vinding is, vermoedelijk uit het tweede kwart van de 18de eeuw. Die vinding wordt toegeschreven aan Daniël Havart te Utrecht, maar in de archieven is tot nog toe niets aan-getekend gevonden, dat over den plaatselijken aard der industrie, die vol-gens de overlevering ook hier het eerst door Fransche réfugiés beoefend is, zakelijk inlicht. Slechts enkele notities van Franschen oorsprong geven daar-omtrent aanwijzingen.

In de Hengelosche trijpweverij wor-den echter een 20-tal bronzen walsen bewaard, welke ze omstreeks 1900 van de laatste trijperserij hier te lan-de, die der firma Bosch te Amsterdam, verwierf, en welke ze op haar beurt weer van de firma Gallee te Kampen had overgenomen. Deze walsen zijn ongetwijfeld indertijd door de Fran-sche uitgewekenen meegebracht. Ze zijn prachtig van maaksel en worden te Hengelo nog steeds bij het vervaar-digen van velours d'Utrecht, het per-sen in blinddruk der patronen in den geweve stof, gebruikt. De stijl van sommige gaat tot omstreeks 1600 te-rug, andere zijn zeer waarschijnlijk in het einde der 17de tot het midden der 18de eeuw, dus in den tijd dat de bloei van het Utrechtsche fluweel in opkomst was, gemaakt of geïmpor-teerd.

De bedoeling van het opstel was, zooals aan het slot wordt gezegd, de aandacht te vestigen op een Neder-landsche kunstindustrie uit de 18de eeuw, die in ons land zóó grooten bloei heeft gekend, dat zij tot ver over de grenzen beroemd was en afzetge-

bied vond. Aangespoord wordt alle historische en archivalische gegevens te verzamelen en voorts alle overblijfselen, die hier te lande nog wel veel-vuldig gevonden zullen worden, aan te wijzen en fotografisch bijeen te brengen.

Voor zoover bekend is, komt slechts in één huis te Utrecht (Janskerk-hof 16) een wandbekleding van velours d'Utrecht voor. E.

Het boekdruckers-, boekbinders- en boekverkoopersgilde. — Een 18e-eeuwsch boekdruckersfeest noemde de heer G. van Klaveren Pz. zijn uitvoe-rig en geïllustreerd verslag van „het eerste eeuwgetijde” van het bovenge-noemde gilde, dat in het laatstver-schenen kerstnummer van *De tampon* (XXIII—1942, blz. 118—126) is op-nomen. Het werd in den besloten kring van het gildebestuur (5 perso-nen) en van een achtal stedelijke autoriteiten in den tuin van den eer-sten deken van het gilde, Johannes Broedelet, aan de Maliebaan gevierd. Eerst een week later kwamen de ove-rige gildebroeders aan de beurt, om het 100-jarig bestaan hunner vak-organisatie in een wat eenvoudiger samenzijn te herdenken.

Joan Stouw, stadsvendumeester en gelegenheidspoet, behoorde eveneens tot de dischgenooten, niet alleen om het ongeluksgetal van dertien aanzit-tenden te vermijden, doch blijkbaar met de opdracht, om vooraf een hulde-zang aan de gebeurtenis te wij-den en achteraf een verslag uit te brengen, ten einde haar verloop „in een dankbare geheugenis te houden.” In het „maatgezang” van 188 regels en in het „kort verhaal” heeft Stouw treffend aan de opdracht voldaan. Het festijn werd door het afsteken van een „klein doch zindelijk vuurwerk” be-slotten.